

**SELVITYS
KESKENERÄISISTÄ
KUNTALAISALOITTEISTA**

Sisällysluettelo

1.	Jussi Kinnusen aloite Paraistentien raskasliikenteestä.....	2
2.	Marko Kupilaisen aloite Piikkiön nuorisotilan siirtämisestä Piikkiön yhtenäiskouluun.....	2
3.	Kaistisentien asukkaiden aloite ajonopeuden alentamiseksi Kairiskulmantiellä ja Kaistisentiellä sekä meluntorjuntaan tähtääviin toimenpiteisiin ryhtymisestä näiden teiden välissä.....	4
4.	Jouko Salmisen aloite uimakoppien saamiseksi Raadelman rantaan.....	6
5.	Merja Tuomisen aloite 65-vuotiskortin sisällön laajentamisesta	7
6.	Juha Pirisen aloite keilahallin saamisesta Kaarinaan	7
7.	Kaarina-Seuran aloite Kuusiston historian kirjoittamiseksi.....	7
8.	Juha Kinnusen päästöjä vähentävä aloite	8
9.	Maarit Snellmannin aloite: Hovirinnan ranta musiikkivapaaksi.....	9
10.	Eliisa Ketolan ja 68 allekirjoittajan aloite: Lastentarhanopettajien palkka vastaamaan työn vaativuutta ja vastuullisuutta	9
11.	Anne Lahtisen aloite: Koirapuisto Keskusliikuntapuiston läheisyyteen.....	9
12.	Annu Mendolinin aloite: Poikluomantielle liikenteen jakaja	10
13.	Riitta Mikkosen kuntalaisaloite: Kuusiston Linnanraunioiden "elävöittäminen".....	10
14.	Olli Kauremaan kuntalaisaloite: Lundin alueen tekeminen Lemun taistelun muistoalueeksi alueen teiden ja puistojen nimeämisellä muistuttamaan ruotsalaisten maihinnoususta 1808	10
15.	Jenna Hiirin aloite Koroistentien liikenneturvallisuuden parantamiseksi.....	11
16.	Antti Frantin kuntalaisaloite: Puuttuvat roska-astiat alueella Littoinen, Teerimäki, Hilskanmäki .	12
17.	Jussi Kinnusen aloite Kaarinan torin/kirjastoaukion elävöittämiseksi	12
18.	Kaarinan Eläkeläiset ry:n ja Piikkiön Eläkeläiset ry:n kuntalaisaloite Kaarinan kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon.....	13

1. Jussi Kinnusen aloite Paraistentien raskasliikenteestä

(19.3.2018 dnro 192/2018)

Paraistentien kautta kulkee yllättävän paljon rekkaliikennettä Paraisten suuntaan. Tiellä on kuitenkin paljon esteitä ja suojateitä, koululaisia ja tarharyhmiä sekä uimahalli tien varrella. 110-tien risteykseen tulisi asentaa ”kuorma-autolla ajo kielletty” -liikennemerkki lisäkyltillä ”koskee läpiajaja”. Myös kyltein ohjaus Saaristotielle enne Paraistentietä. Monella rekalla on varmaankin vanha kartta tai navigaattori, usein autot ovat ulkomaalaisia.

Aloite osoitettiin kaupungininsinööri Risto Saarelle valmisteluun.

Aloitteen valmistelu on kesken.

Tilanne 31.12.2018

Aloitteen valmistelu on kesken. Tekninen lautakunta päättää aloitteen loppuun käsittelystä.

2. Marko Kupilaisen aloite Piikkiön nuorisotilan siirtämisestä Piikkiön yhtenäiskouluun

(4.4.2018 dnro 223/2018)

Kaupunginhallitus käsitteli 19.3.2018 Piikkiön nuorisotilan siirtämistä Pontelan monitoimitalolta Piikkiön keskustaan. Vapaa-ajan lautakunta antoi kokouksessaan 19.9.2017 nuorisopalvelujohtajan valmisteltavaksi esityksen Piikkiön nuorisotilojen kehittämisestä ja hanketta on aiemmin käsitelty lautakunnan kokouksissa 23.1.2018 sekä 10.10.2017. Esityksen käsittelyhistoriasta selviää aiheen valmistelu perusteluineen. Valmistelussa on keskitytty lähinnä nuorisotilan siirtoon Piikkiön keskustaan, ei niinkään nuorisopalveluiden kehittämiseen kokonaisuutena, johon yhtenä tärkeänä osana tietenkin kuuluu tilojen fyysinen sijainti, mutta myös tiloissa nuorille tarjottavat palvelut.

Esittely

Tämän esityksen tarkoitus on esitellä monipuolinen ja laaja visio nuorisotilojen kehittämiseksi Piikkiössä ja sen oleellisena sydämenä on aloite siirtää Piikkiön nuorisotila Piikkiön yhtenäiskouluun.

Nuorisotilan sisustus ja tarpeet vastaavat nykyisellään täysin nykyaikaisen koulurakentamisen ja oppimisympäristöjen suunnittelua sekä kalustusta. Tilojen tulee olla helposti muunneltavissa ja viihtyisät sekä niissä tarvitsee olla nykyaikainen tekniikka. Vapaa-ajan lautakunnan 10.10.2017 esityksessä todettiin, että yksi Pontelan ongelmista on, ettei yläkerran televisiota ja tietokonetta saada alakertaan. Tällainen kalustus kuuluu nykyisellään tärkeänä osana oppimisympäristösuunnitteluun, esimerkiksi Piikkiön yhtenäiskoulun uusissa oppimistiloissa on kaikissa vähintään kaksi televisiota, sohvia ja pyörillä liikuteltavia ja muunneltavia kalusteita. Koko koulukeskuksessa toimii myös langaton netti.

Vapaa-ajan lautakunnan esityksessä todettiin, että keväällä 2017 Pontelassa kävi keskimäärin 31 nuorta illassa. Tämä kertoo siitä, etteivät nuorisopalvelut nykyisellään tavoita kuin murto-osan piikkiöläisistä nuorista. Pontelan kävijämäärä vastaa vähän isompaa koululuokkaa. Piikkiön yhtenäiskoulussa suurin samanaikaisopetuksessa oleva ryhmä on 54 kuudesluokkalaista, joka toimii tiloissa, jotka muistuttavat hyvin paljon nuorisotiloja (Kuva 1.)

Kaupunginhallitukselle tehdystä esityksestä käy ilmi selkeä halu siirtää nuorisopalvelut Piikkiön keskustaan. Yhdeksi syyksi mainitaan nuorille tarjottava tila pois kauppojen edustoilta. Kaarinan kaupungin nuorisotilat sulkevat kesäisin ovensa keskimäärin kahdeksi ja puoleksi kuukaudeksi. Piikkiön koulukeskus on kevät ja syyslukukaudella käyttöasteeltaan nykyisin oikeastaan vain puolipäiväisessä käytössä ja kesäisin käytännössä täysin suljettuna. Sijainti keskustassa ei lisää vaihtoehtoja kauppojen edessä notkumiselle, jos nuorisolle tarkoitetut tilat ovat kiinni. Kahden erillisen suljetun tilan varustaminen nuorisolle puolestaan vaikuttaa kohtuuttomalta.

Piikkiön koulukeskuksen tiloista löytyy kaksi kotitalousluokkaa, joissa nuorisopuoli voisi valmistaa ruokaa, ATK-luokka, jossa järjestää laneja sekä teknisen- ja tekstiilityön luokat, joissa harrastaa kädentaitoja. Musiikkiluokista löytyvät myös monipuoliset bändikamat. Yhteistyö ja integraatio mm. kansalaisopiston kanssa, joka muutaman kerran viikossa käyttää koulun tiloja on ilmeinen.

Koulussa tehdään jo nykyään arvokasta nuorisotyötä. Mikäli nuorisotila siirrettäisiin koulukeskuksen yhteyteen koulun nuoriso-ohjaaja sekä muut ohjaajat voisivat osallistua sen kehittämiseen nuorten kanssa ja esimerkiksi koulussa työskentelevät koulunkäynnin ohjaajat, jotka ovat työttöminä koko kesän voisivat siirtyä nuorisopuolelle ohjaamaan ja auttamaan tuttuja lapsia ja nuoria tuttuihin tiloihin. Keskustaan muuttaessaan on vaarana, että nuorisotyö jää edelleen erilliseksi saarekkeekseen, eikä yhteistyö koulun ja kaupungin muiden palveluiden välillä pääse kehittymään.

Nuorisotilojen muutto keskustaan tulee aiheuttamaan alueen asukkaille myös lieveilmiöitä, joita koulukeskuksen syrjäinen sijainti poistaisi ja nuorisotyön siirtyminen koulukeskukseen puolestaan sitouttaisi pitämään yhteisistä asioista huolta ja vähentäisi mahdollista ilkeävaltaa. Lisäksi nuorisopalveluiden keskittäminen Piikkiössä nuorille jo tuttuun ympäristöön antaisi mahdollisuuden kehittää moderni ja kaikkia kaupunkilaisia palveleva toimintamalli.

Piikkiön kirjaston toimintaa Piikkiön keskustassa voi kehittää niin, että se on mieluisa olohuone kaikenikäisille, mutta kirjaston yläkerta, vaikka nykyisellään kuinkakin laaja ja parempi kuin Pontela, on rajallinen nuorisotoiminnan kehittämisen potentiaalille. Jo nykyisellään nuoriso kokoontuu luonnollisesti keväisin ja kesäisin koulukeskuksen pihalle, joista löytyy koripallo- ja jalkapallo kenttä, pingispöydät ja liikuntavälineet Koulukeskuksen välittömässä läheisyydessä on myös yleisurheilukenttä sekä liikuntahalli, jonne voisi sijoittaa Pontelassa nykyisin toimivan kuntosalin. Tällöin kaikki Piikkiön liikuntapalvelut olisivat lähellä myös nuorisotiloja. Tilojen käyttöön ja varaukseen voi kehittää "Kaarinalaiskortin" Piikkiön kirjaston avainkortin tapaan. Samalla kortilla ja mobiileilla lukkojärjestelmillä voisi hallita myös kaupungin muita kiinteistöjä ja tarjota vaikka musiikkiluokkaa kesällä bänditreeneihin.

Ehdotus:

Piikkiön nuorisotoiminta ja nuorisotila siirretään Piikkiön koulukeskuksen yhteyteen. Koska nykyisellään koulukeskuksessa ei ole tiloja nuorisotoiminnalle (ellei yläkoulun erityisopetustiloja oteta huomioon Kuva 2)

koulukeskuksen taakse rakennetaan uusi laajennusosa.

Vanhan yläkoulun takana on tyhjä alue, josta valuu keväisin ja talvisin sulamisvedet koulun alle ja nykyisellään tila on täysin hukkakäytössä, koska se ei ole edes asvaltoituna parkkipaikkana. Väliosaan mahtuisi yksi iso tila (Nuokkari), joka on noin puolet koulun

ruokalasta ja noin kaksi kertaa suurempi kuin yläkoulun erityisopetuksen (sinisellä) suurin luokkatila.

Kertainvestointina laajennusosan rakentaminen on tietenkin mittava investointi, mutta toteutusmallista riippuen sillä saataisiin myös koulukeskuksessa päivisin opiskeleville peruskoululaisille kaksikerroksisessa mallissa mahdollisesti jopa kolme opetustilaa lisää. Tilojen hyötykäyttö ja käyttöaste olisi huomattavasti parempi kuin keskustassa ja se palvelisi myös tulevaisuuden koulusuunnittelua ja rakentamista koko Kaarinassa. Kaarina on aiemminkin ollut edelläkävijä lasten ja nuorten palveluiden kehittämisessä. Piikkiön yhtenäiskoulussa on rohkeasti pilotoitu erilaisia oppimisympäristöjä ja teknologioita ja siksi se sopisi loistavasti myös kehitysalustaksi suunniteltaessa palveluja lapsille ja nuorille pitkälle seuraaville vuosikymmenille.

Aloite osoitettiin nuorisopalvelujohtaja Esa Kanervalle valmisteluun.

Aloitteen valmistelu on kesken.

Tilanne 31.12.2018

Kaupunginvaltuusto päätti 11.6.2018 § 89 ostaa uuden tilan osoitteesta Hadvalantie 9 nuorisotyötä varten. Vapaa-ajan lautakunta päättää aloitteen loppuun käsittelystä.

3. Kaistisientien asukkaiden aloite ajonopeuden alentamiseksi Kairiskulmantiellä ja Kaistisentiellä sekä meluntorjuntaan tähtääviin toimenpiteisiin ryhtymisestä näiden teiden välissä

(21.5.2018 dnro 350/2018)

Taustaa

Liikenne Kairiskulmantiellä on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi Herrasniityn ja Lemunniemen alueen rakentamisen johdosta. Skanssi-Piispanristin liikenneselvityksen (Ramboll Oy Kaarinan kaupunki12/2016) mukaan Kairiskulmantien liikennemäärä on jo nykyisin n. 10 000 ajoneuvoa vuorokaudessa ja tämä määrä tulee kasvamaan entisestään Lemunniemen uusien asuinalueiden myötä. Jo nykyiset liikennemäärät aiheuttavat alueen asukkaille erityisesti Kaistisientien varrella asuville omakotiasukkaille kohtuutonta meluhaittaa aamusta iltaan ja liikennemäärien lisääntyminen tulee kasvattamaan melutasoa entisestään.

Melutaso käytiin tiettävästi mittaamassa kaupungin toimesta muutama vuosi sitten mutta ohjearvojen ei todettu ylittyvän eikä mihinkään toimiin tuolloin ryhdytty. Nyt liikennetilanne on muuttunut merkittävästi ja uudelleenmittaus ja välittömiin toimiin ryhtyminen on välttämätöntä. Jo vuonna 2016 kaupunginarkkitehtiPasi Aromäen vieraillessa puhujana Poikluoman ja ympäristön omakotiyhdistyksen jäseniltä, aluetta koskevaan kaavoitukseen liittyen oli puhe Kairiskulmantielle suunnitellusta meluaidasta. On aika ryhtyä sanoista tekoihin.

Vaatimus:

Me Kaistisentien asukkaat vaadimme asuinympäristömme muuttamista meluttomaksi Kairiskulmantien nopeusrajoitusta alentamalla sekä rakentamalla meluste Kairiskulmantien ja Kaistisentien väliin.

Perusteet ja tarkemmat perustelut:

Ympäristönsuojelulain 142§:ssä sekä Valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (2§) säädetään, että asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (I_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Kyseinen ohjearvo perustuu lakiin ja kunnan tulee ryhtyä tarvittaviin toimiin melutason alentamiseksi, mikäli ohjearvo jollakin alueella ylittyy.

Kaistisentien Kairiskulmantien puoleiset talot altistuvat nykytilanteessa kovalle liikennemelulle. Asukkaiden mittaama melutaso piholla liikenteen kulkiessa ohi on yli 65 db, mikä ylittää selvästi sallitun tason (55 db). Liikennemäärien yhä lisääntyessä ainoa tapa saada melu sallitulle tasolle on rakentaa Kairiskulmantien ja Kaistisentien väliin meluaita ja lisäksi nopeusrajoitusta Kairiskulmantiella pitää alen-
taa 50 km/h -> 40 km/h.

Meluntorjunnan lisäksi myös liikenneturvallisuus Kairiskulmantiella edellyttää nopeusrajoitusten alentamista. Erityisesti Kaistisentien, Kurjenkadun ja Kairiskulmantien risteys on nykyisellään jalankulkijoille, etenkin lapsille, erittäin turvaton. Autot tulevat mutkan takaa kovaa vauhtia ja suojatie tulee monelle autoilijalle "yllätyksenä". Nopeusrajoitusten alentaminen vaikuttaisi asumisviihtyvyyden lisäksi myös liikenneturvallisuutta kasvattavasti. Tämä hyöty koituisi Kairiskulman kerrostaloalueen asukkaiden hyväksi, sillä moni heistä kulkee töihin ja kouluun Turkuun bussilla, jossa poistumispaikka on juuri tuossa pahamaineisessa mutkan jälkeisessä risteyksessä, jonka ylitys on vaarallista.

Samassa yhteydessä nopeusrajoitus pitää saada alemmaksi johdonmukaisesti myös Kaistisentiellä. 40 km/h Kaistisentiellä on nopeus, joka selvästi ei mahdollista autoilijan reagoitua ajoissa, jos henkilö tulee yllättäen pihalta kadulle.

Tämä linjaus vastaa edellä mainitussa Skanssi-Piispanristi-liikenneselvityksessä tehtyä havaintoa, että suunnittelualueena Turun puolella kokoojakatujen (mm. Kataraisentie ja Haritun puistotie) nopeusrajoitus on pääosin 40km/h kun Kaarinan puolella kokoojakatujen mm. Kairiskulmantie, nopeusrajoitus on 50 km/h. Vastaavasti asuinalueiden liityntäkatujen nopeusrajoitukset Turun puolella Haritussa ja-Koivulassa ovat 30 km/h, mutta Kaarinan asuinalueilla (vrt. Kaistisentie) pää siassa 40 km/h.

Viittaamme vielä lopuksi valittuihin kohtiin Turun kaupungin viimeisimmästä lausunnosta (Turun Kaupungin Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnan kokous 28.11.2017, dnro 11376-2017 {611}) Kaarinan kaupunginhallitukseen tekemään pyyntöön pitkään suunnitteilla olleeseen Haritun Puistotiehen liittyen:

*"Suunnittelualueen rajoituksessa kahden kaupungin rajalle on rakentamistoimenpiteillä vaikutuksensa myös Turun kaupungin hallinnoimalle liikenneverkolle. Osayleiskaa-
van selvityksissä onkin tutkittu uuden asutuksen aiheuttamaa muutostarvetta liikenteen nykyverkkoon.*

Turun kaupungin kannalta osayleiskaavan liikenneselvityksen oleellinen osa koskee Haritun puistotien rakentamista. Selvityksessä tutkittiin tilannetta kahdella tapaa, joko puistotie toteutetaan tai ei. Selvityksessä todetaan, että Puistotien rakentaminen Uudenmaantielle näyttöä perustellulta. Tien rakentamisen vaikutuksena Kataraistentie rauhoittuisi ja paine Kairiskulmantien liikenteen lisääntymiselle vähenisi."

"Haritun puistotietä koskien todetaan, että valmisteilla olevan Turun Yleiskaava 2029 liikenneselvityksen perusteella Turun puolen maankäytön ratkaisut eivät synnytä akuuttia tarvetta Haritun puistotien rakentamiselle. Turun kaupunkialueella toteutettavat liikenneverkon parantamistoimenpiteet lähivuosina suuntautuvat toisaalle."

On selvää, että Turku pitää erityisen hyvää huolta omista asukkaistaan (Haritussa) vastustamalla Haritun puistotien jatketta, joka jatkuisi luontevasti Uudenmaantielle ja Skanssiin. Mikäli Kaarina haluaa jatkossakin olla "paras paikka asua" –tilastojen kärkiluokkaa, olisi syytä ottaa mallia naapurista Turusta ja suojella asukkaita liikennemelulta

Aloite osoitettiin kaupungin arkkitehti Pasi Aromäelle, ympäristöinsinööri Pasi Saariolle ja kaupungininsinööri Risto Saarelle valmisteluun.

Aloitteen valmistelu on kesken.

Tilanne 31.12.2018

Aloitteen valmistelu on kesken. Tekninen lautakunta päättää aloitteen loppuun käsittelystä.

4. Jouko Salmisen aloite uimakoppien saamiseksi Raadelman rantaan

(21.6.2018 dnro 408/2018)

Raadelman ranta kaunistuisi jos siinä olisi Hangon tyyliin pari nykyistä kauniimpaa uimakoppia. Sama tyyli voisi sopia myös muille kaupungin uimarannoille. Lähtökohtana voisi olla vaikka ideakilpailu arkkitehtiopiskelijoille. Rannat ovat avaria paikkoja, joissa silmä tarttuu helposti vähäisiinkin rakennelmiin. Ko. rannan aikaisemmat, puretut kopitkin, olivat nykyistä paremmin ympäristöön sopivia.

Aloite osoitettiin valmisteluun viheraluepäällikkö Ossi Vesalaiselle.

Aloitteen valmistelu on kesken.

Tilanne 31.12.2018

Aloitteen valmistelu on kesken. Tekninen lautakunta päättää aloitteen loppuun käsittelystä.

5. Merja Tuomisen aloite 65-vuotiskortin sisällön laajentamisesta

(15.8.2018 dnro 470/2018)

Kaarinan kunta on hyvin tukenut ikäihmisten liikuntamahdollisuuksia. 65 vuotiskortti, joka oikeuttaa kuntosalin ja uimahallinkäyttöä tosi edulliseen hintaan/kerta. Ehdottaisin kortin ominaisuuksien laajentamista, siten, että se koskisi myös seniorijumppien osallistumisen. Tällä hetkellä jumpista joutuu maksamaan tuon 4 €, jos ostaa 10 kerran kortin. Jos käy esim. 2x viikossa se on jo 8 € ja tuo summa voi olla monellekin pienituloiselle liian suuri summa käytettäväksi pienestä eläkkeestä. Kuitenkin se hyöty minkä kunta saa, jos ikäihmiset liikkuvat mahdollisimman paljon, on merkittävä.

On tutkittu, että mitä enemmän ikäihmiset liikkuvat, sitä kauemmin pystyvät elämään itsenäistä elämää, ilman kunnallisia hoitopaikkoja. Ymmärrän kyllä, että ohjaajan palkkameno tästä kyllä syntyy, mutta siltikin hyöty on suurempi, jos enemmän ihmisiä saadaan liikkumaan. Jumpparyhmät ovat myös sosiaalisia tapaamisia ja tuovat pieniä piristyksiä esim. yksinäisten ihmisten arkeen, kun tapaa samoja ihmisiä ja tutustutaan, ehkä jopa ystäväystytään ja luodaan tärkeitä kontakteja. Liikunta pitää mielen ja kehon virkeänä.

Aloite osoitettiin valmisteluun liikuntapalvelujohtaja Tapio Svärdille.

Aloitteen valmistelu on kesken.

Tilanne 31.12.2018

Aloitteen valmistelu on kesken. Tekninen lautakunta päättää aloitteen loppuun käsittelystä.

6. Juha Pirisen aloite keilahallin saamisesta Kaarinaan

(16.8.2018 dnro 483/2018)

Kaikissa ympäristökunnissa on Keilahalli mutta ei Kaarinassa.

Ehdotankin siksi, että selvitetään sen tarpeellisuutta myöskin Kaarinaan. Ainakin täällä on tyhjiä käyttöön sopivia tehdaskiinteistöjä joihin voisi radat rakentaa. Keilailu tuntuu olevan nouseva trendi kaikenikäisten harrastuksena. Tämä voisi aktivoita myös eläkeläiset liikuntaan. Kaiken laisia muita halleja Kaarinassa on kiitettävästi mutta tämä keilahalli puuttuu.

Aloite osoitettiin valmisteluun liikuntapalvelujohtaja Tapio Svärdille.

Aloitteen valmistelu on kesken.

Tilanne 31.12.2018

Aloitteen valmistelu on kesken. Tekninen lautakunta päättää aloitteen loppuun käsittelystä.

7. Kaarina-Seuran aloite Kuusiston historian kirjoittamiseksi

(6.11.2018 dnro 652/2018)

Kaarina-Seura ry:n aloite Kuusiston historian kirjoittamiseksi (6.11.2018 dnro 652/2018)

Kaarina on julkaistu moniosainen Kaarinan pitäjän historia ja vuonna 1997 toimitettu Kaarinan kunnan historia. Piikkiön historia 3 on vuodelta 2004. Kuusiston historia on kirjoittamatta.

Kaarinan pitäjän historian kirjoitusta varten asetettu historiatoimikunta toteaa kirjan esipuheessa: "Ensimmäisinä tehtävinään historiatoimikunta otti kantaa Kaarina-Seuran esitykseen Kuusiston historian kirjoittamisesta Kaarinan aikaisempaa historiaa käsittelevän tiivistelmän yhteydessä ja päätyi ehdottomaan kokonaan erillisen teoksen kirjoittamista Kuusistosta myöhemmin, kun taloudelliset edellytykset siihen ovat olemassa."

Kuusisto on aikojen saatossa kuulunut Piikkiöön, ollut itsenäinen kunta ja nykyisin tärkeä osa Kaarinaa. Aikaisemmin mainituissa historiateoksissa on aivan lyhyitä mainintoja Kuusistosta.

Mielestämme on korkea aika korjata tämä historian kirjoituksen puute alueesta, jolla on valtakunnallisestikin ollut suuri merkitys maamme tapahtumiin.

Aloite osoitettiin valmisteluun kulttuurituottaja Maija Leinolle, kirjasto- ja kulttuuripalvelujohtaja Ritva Nurminorolle.

Aloitteen valmistelu on kesken.

Tilanne 31.12.2018

Aloite valmistellaan vapaa-ajan lautakunnan maaliskuu 2019 käsittelyyn.

Aloitteen valmistelu on kesken. Vapaa-ajan lautakunta päättää aloitteen loppuun käsittelystä.

8. Juha Kinnusen päästöjä vähentävä aloite

(3.1.2019 KNA/11/11.03.05.04/2019)

"Seuraan liikennettä ja myös ympäristöä aktiivisesti ja haluan tehdä aloitteen josta hyötyy niin kuntalaiset kuin ympäristökin, aloitteeni on kolmeosainen. Tämän aloitteeni hyöty on mitattavissa niin saaristossa kuin kaupungin imagossakin ja joskus on oltava edelläkävijä, muutos tapahtuu joka tapauksessa lähitulevaisuudessa ja ensimmäiset saavat hyödyn, esimerkiksi tukemalla alueelle perustettavia yrityksiä tekemään työtä muutoksen eteen.

1) Aloitteeni perusidea on Kaarinan kaupungin omistamien ajoneuvojen muuttaminen kaasukäyttöisiksi siten että ajoneuvoihin asennetaan kaasualmius bio- ja maakaasulle säilyttäen myös bensiini- tai diesel mahdollisuuden eli kaasu/bens-diesel hybridi.

Henkilöautoihin tuon muuntamisen hinta vapailla markkinoilla on alle 3000€ ja raskaankaluston muuttaminen alle 7000€ ja konversio tuella koko kaupungin kaluston muuttaminen vielä edullisempaa.

2) Kaarinan kaupungin alueella rakennettavien kohteiden sopimukseen vaatimus jossa raskaskalusto vain kaasuhybridillä varustetuilla raskailla työkoneilla. Näin kaupunki olisi edelläkävijä päästöjen vähentämisessä ja urakoitsijoiden vaihtaessa päästöttömään edulliseen kaasuun, he hyötyvät 'pitkässä juoksussa' muutoksesta. Samalla sopimus Gasumin tai jonkun muun kanssa kaasutankkaus pisteestä Kaarinaan. Sama kaasunkäyttö sopimus myös Kaarinan alueella oleville jätekuljetuksille, autot muunnettava kaasu/diesel hybrideiksi.

3/ Kaarina voisi pyytää tarjouksia joko kaupungin omistamaan tai yksityiseen omistukseen biopolttoaine tehtaaseen osoittaen paikan entisen kaatopaikan alueelta. Bio-polttoaine tulee kasvamaan ja näin Turun itäpuolisten alueiden biojätteet voisi ohjata Kaarinan laitokseen Uudenkaupungin sijasta. Samalla jätekuljetusten kilometrimäärät vähentäisivät liikennettä

koko Varsinais-Suomen alueella. Alueelle voisi suunnitella biokaasutehtaan jonka energia tulisi niin auringosta. tuulesta kuin omasta tuotteestakin. Tuulienergiana voisi käyttää kotimaisen OY Windside Production ltd tuotteita joita voi hyödyntää silloinkin kun roottoritapaiset tuulimyllyt ei pysty toimimaan. Heidän kanssaan voisi kehitellä yhteistyössä suurempia yksikköjä."

9. Maarit Snellmannin aloite: Hovirinnan ranta musiikkivapaaksi

(12.1.2019 KNA/37/11.03.01.00/2019)

"Hovirinnan rantaa uudistetaan. Esitän, että siitä tulee musiikkivapaa ranta, jolloin sen yhteyteen tuleva ravintolakin soittaa musiikkia vasta illalla, jos se on välttämätöntä. Nykyään melusaastetta on kaikkialla ja sekin lisää stressiä. On tärkeää, että myös kaupungeissa on alueita, joihin ei ehdoin tahdoin lisätä melua jatkuvalla musiikilla. Musiikilla on paikkansa, mutta ei koko ajan ja kaikkialla. Melusaasteesta kärsivät myös luontomme eläimet."

10. Eliisa Ketolan ja 68 allekirjoittajan aloite: Lastentarhanopettajien palkka vastaamaan työn vaatavuutta ja vastuullisuutta

(16.1.2019 KNA/47/01.00.00.02/2019)

"Vaadimme, että kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa KVTES (kohta päivähoiton henkilöstö) määritelty lastentarhanopettajien tehtäväkohtainen palkka nostetaan vastaamaan muiden korkeakoulutettujen ja vastuullisissa tehtävissä toimivien palkkoja. Nykyinen palkkaus ei vastaa työn vaatavuutta ja vastuullisuutta. Vaadimme lastentarhanopettajille 3000 € tehtäväkohtaista palkkaa.

Lisätiedot Kuntalaisaloitetta tukee "Ei leikkirahaa. Taistelu lastentarhanopettajien palkan puolesta" - Facebook-ryhmä. Facebook-ryhmässä on jäseniä 15 436 (26.3.2018 klo. 21 :35)."

11. Anne Lahtisen aloite: Koirapuisto Keskusliikuntapuiston läheisyyteen

(25.1.2019 KNA/92/10.03.01.01/2019)

"Kaarinan koirapuistojen määrää olisi tarpeen lisätä. Keskusliikuntapuiston läheisyydessä olisi puistolle keskeinen paikka. Keskusliikuntapuiston ympärillä asuu paljon koiranomistajaperheitä sekä Keskusliikuntapuistossa käy muualta koiraperheitä katsomassa lastensa pelejä. Harjoituksiin lapsiaan tuovat "joutuvat" keksimään jotain tekemistä lapsen harjoitusten ajaksi ja monella on koira. Keskusliikuntapuisto on kokoontumispaikka ihmisille, urheilulle niin miksi ei myös koirille - perheenjäseniä nekin. Keskusliikuntapuiston alueelle rakennettuna puisto ei todennäköisesti aiheuttaisi asukasharmia alueen asukkaille.

Koirapuisto toisi sosiaalisen paikan alueen koiranomistajaperheille kokoontumiseen. Koirien temmellyspuisto vähentäisi jalka- ja pyöräteillä hinnassa leikkivien koira-taluttajaryhmien hidadeita ohikulkeville. Tämä myös selkeä turvallisuusasia. Koirien ulosteiden määrä kadunvarsissa voisi vähentyä. Koiraomistajat ovat vastuullisia puiston käyttäjiä ja keräävät ulosteet puistoissa roskiin.

Tällä hetkellä koirapuistoja on liian vähän. Littoisten järven koirapuistoon on aina automatka ja Hovirinnan koirapuistoon on 110-tien toiselta puolelta jo ihan hyvä kävelymatka. Usein kä-

velyt täältä lähteen paremmin metsän suuntaan. Joskin koira ei voi vapaana missään täällä pitää."

12. Annu Mendolinin aloite: Poikluomantielle liikenteen jakaja

(19.3.2019 KNA/335/08.00.00.00/2019)

"Poikluomantien risteys, josta kuljetaan Tokmannille, Biltemaan sekä Puuiloon on hengen-vaarallinen. Liikennemäärä on kasvanut kun alueelle on tullut lisää yrityksiä. Risteyksestä on usein vaikea kääntyä vasemmalle, on suunta sitten alueelle päin tai sieltä pois. Lisäksi risteys on niin lähellä Kairiskulmantien risteystä, että se aiheuttaa "ruuhkaa" ja vaaratilanteita. Ehdotan risteyksen uudelleenjärjestelyjä. Liikenneympyrä palvelisi paikassa parhaiten, liikenteen jakaja voisi olla myös mahdollinen."

13. Riitta Mikkosen kuntalaisaloite: Kuusiston Linnanraunioiden "elävöittäminen"

(18.4.2019 KNA/453/14.02.01/2019)

"Näin kesän kynnyksellä pohdin mielessäni, mikä mahdollisesti houkuttelisi Varsinais-Suomessa vierailevia henkilöitä tutustumaan Kaarinaan ja miksi ei myös paikallisia asukkaiden kiinnostumaan historiasta. Linnan historiaa, joka alkaa jo 1300 -luvulta voisi "elävöittää" suuntaamalla raunioihin hologrammin "ehjästä" linnasta."

14. Olli Kauremaan kuntalaisaloite: Lundin alueen tekeminen Lemun taistelun muistoalueeksi alueen teiden ja puistojen nimeämisellä muistuttamaan ruotsalaisten maihinnoususta 1808

(31.5.2019 KNA/568/10.02.04/2019)

"Aloitteen taustaa

Kaarinan kaupunki suunnittelee Ala-Lemun nimen asemakaavaa (A3931) ja Lundin alueelle Ala-Lemun niemen eteläosaan tulee uusia teitä ja puistoja. Toistaiseksi Kaarinan kaupunki on erittäin vähän huomionnut Lemun maihinnousua 1808, joka on ollut alueelle merkittävää historiallinen tapahtuma. Kansallisrunoilijamme J.L. Runeberg on tehnyt taistelusta kuuluisan Väinö Stålin tarinoissa olevalla "Kuoleva soturi" -runollaan. Toistaiseksi taistelusta on muistomerkkejä vain Heidi Limnellin veistämä pronssinen "Kuoleva soturi" sekä upseeriliiton taistelun 150-vuotismuistolaatta. Ala-Lemun kartanon ja Lundin alue olivat maihinnousualueita. Luomalla alueesta Lemun taistelun muistoalueen saataisiin Kaarinaan yksi matkailunähtävyys lisää.

Taistelun tapahtumia

Kenraalimajuri Ernst von Vegesack johti ruotsalaisia maihinnousu joukkoja, jotka nousivat maihin Ala-Lemun rannassa. Ruotsalaiset etenivät välittömästi ja työnsivät vastaan tulleen venäläisyksikön entiselle Hartwallin panimolle asti. Venäläisten saatua lisävoimia, divisioonan komentaja kenraaliluutnantti Baggovut ajoi ruotsalaiset Sauhuvuoren tasalle aseisiin. Harmilan, Metsolan ja Vaamiemen pelloilla tapahtuneen taistelun jälkeen ruotsalaiset vetäytyivät Yli-Lemu/Greulan kartanolle ja Sarapistoon. Venäläisten tehtyä ratkaisevan hyökkäyksen Yli-Lemun/Greulan ja

Sarapiston alueelle kolmelta suunnalta ruotsalaiset siirtyivät laivoihinsa ja poistuivat.

Kaavaehdotukseen tällä hetkellä merkityt kadut ja puistot

Nykyisin Lundin alueella on katujen niminä: Wiperintie, Lemunniementie, Lemunlahdentie ja Lemunseläntie. **Kaavaehdotukseen** on merkitty uusiksi teiksi: Viirikökatu, Komppaniankatu, Laivuekatu ja perusteeksi on mainittu nimistön viittaavan Ala-Lemun taisteluun. Rakennettavia uusia puistoalueita on nimetty: Lundinranta, Tykkimiehenpuisto ja Alalemon ranta. Viirikö, kompania ja laivue ymmärretään sotilassanoina, mutta itse Lemun taisteluun ne eivät selkeästi viittaa.

Ehdotan, että Lundin alueesta tehtäisön Lemun taistelun muistoalue.

Lemun taistelualue oli miltei kokonaan Yli-Lemun/Greulan ja Ala-Lemun alueilla. Maihinnousu ja lopputaistelu käytiin Ale-Lemun kartanon ja Lundin alueilla. Siksi olisi myös painava syy rakentaa alueesta Lemun taistelun muistoalue.

Lähtökohtaisesti tulisi uudet tiet ja puistot nimetä Lemun taistelun johtajilla ja taistelupaikoilla. Kunnioittaaksemme kumpaakin taistelevaa osapuolta tulisi Vegesackin ja Baggovutin saada omat kadut. Heidän lisäksi katu- tai puistojen niminä tulisi olla varsinaiset taistelupaikat kuten Tuulimyllykukkula, Sauhuvuori, Ristiniittu, Sowinnonmäki. Nämä paikat kokoavat hyvin Harmilan/Vaamiemen peltojen sekä Yli- ja Ala-Lemun kartanon taistelut.

Vegesackin ja Baggovutin nimet voivat kuulioistaa hankalalta käyttää. Suomessa on kuitenkin katuja, joiden ääntäminen ja kirjoittaminen on hankalampaa kuin nyt ehdotettujen nimien.

Esimerkkeinä voisi mainita Tawaststjemankatu, Schjerfbeckinkatu, Adlercreutzinkatu, Crichtoninkatu jne. Vaikeasti kirjoitetut ja hankalasti käytettävät kadut on nimetty, koska kussakin tapauksessa on ollut ilmeinen syy nimeämiseen. Vaikka kyseessä oli ruotsalaisten ja venäläisten yhteenotto, Kaarinan kaupungin pitäisi osoittaa rohkeutta ja nimetä kadut ulkomaalaisille kenraaleille. Nimien lisäksi Lundin alueelle kuhunkin paikkaan laitettaisiin suomen-, ruotsin-, englannin- ja venäjänkielinen opastaulu ao henkilöstä tai taistelusta. Puistoihin voisi ideoitu opastaulujen lisäksi aiheeseen liittyvää kuvitusta, puisia tai betonisia patsaita, mahdollisia museoesineitä jne.

Käsitykseni mukaan Kaarinassa tuntuu olevan useita taistelusta kiinnostuneita henkilöitä ja taistelu kiinnostaa myös matkailijoita ja vierailijoita.

Liitteessä on konkreettinen ehdotus

* **Keltaiset** numerot ovat katujen nimiä. Ehdotettu Sowinnontie korvaisi nykyisin käytössä olevan

Lemunlahdentien. Tie johtaa Sovinnonmäkeen, jossa myös taisteltiin. Nimi on myös symbolinen.

* **Siniset** ovat puistojen nimiä. Tykkimiehenpuisto voisi jäädä nykyisen ehdotuksen mukaiseksi. Se sopii Lemun taisteluun, vaikkei olekaan taistelupaikka. Nimeä lienee jo aiemmin perusteltu

viereisen samannimisen tontin mukaan.

* **Punaisten** pisteiden kohdalle tulisivat opastaulut.

Lisäksi huomioitavaa

Kun alueen kadut ovat valmiit, ne ja alue voitaisiin avata juhlallisesti. Juhlaan kutsuttaisiin Ruotsin ja Venäjän suurlähettiläät leikkaamaan kummankin maan kenraalille omistetun kadun. Paikalle kutsuttaisiin mediaa ja Kaarina saisi positiivista julkisuutta."

15. Jenna Hiirin aloite Koroistentien liikenneturvallisuuden parantamiseksi

(23.5.2019 KNA/616/08.00.00.01/2019)

"Kaarinan Piikkiössä Koroistentie on mutkainen tie.

Mutkaisuus ilmeisesti provosoi etenkin nuoria ajamaan mutkia suoraksi.

Olen asunut Piikkiössä vasta vähän aikaa Pappilankujalla aivan Koroistentien varrella olevassa rivitalossa ja todella huolissani tien turvallisuudesta. Olen huomannut, että tiellä ajaa huomattavaa ylinopeutta niin nuoret kuin vanhemmatkin. Mutkaisuuden vuoksi tie on vaarallinen kun ajetaan ylinopeutta.

Ei ole kauaa aikaa kun nuori mies ajoi humalassa tolppia nurin tahallisesti ja oli ajanut todella läheltä meidän takapihaa renkaanjäljistä päätellen. Ei ole myöskään kauaa aikaa kun eräs nainen sai sairauskohtauksen ja ajoi tolppaa päin takapihamme edessä. Olen myös kuullut taloyhtiömme asukkailta, että talvisin mutkissa ajellaan tahallaan auto kylki edellä ja sitten vedetään mutkat vahingossa liian pitkälle suoriksi ja tullaan jalkakäytävän puolelle.

Huoli on koko taloyhtiöllä tien turvallisuudesta.

Alueella asuu paljon lapsiperheitä ja vanhuksia, joten huoli

on varmasti monella suuri. En tiedä mikä olisi paras ratkaisu tien turvallisuuteen, mutta jotain on tehtävä. Ehdottaisin liikennehidasteita tai muuta vastaavaa ratkaisua hidastamaan liikennettä.

Olen kerännyt nimiä adressiin tieturvallisuuden parantamiseksi. Toivottavasti asukkaiden huoli otetaan tosissaan ja asialle voidaan tehdä jotain."

16. Antti Frantin kuntalaisaloite: Puuttuvat roska-astiat alueella Littoinen, Teerimäki, Hilskanmäki

(6.10.2019 KNA/916/10.03.01.01/2019)

"Uutena kuntalaisena olen käytännön tasolla törmännyt pieneltä vaikuuttavaan puutteeseen, joka kuitenkin näkyy kuntalaisille ja siellä vieraileville ikävänä puutteena. Tämän kaltaistakaan puutetta ei kuitenkaan tulisi hyväksyä etenkin kunnassa, joka muutoin hoitaa asiansa esimerkillisesti ja asukaslähtöisesti.

Alueella Littoinen, Teerimäki, Hilskanmäki olen löytänyt ulkoilureittien varrelta vain yhden yleisölle tarkoitetun roska-astian, johon esim. koirien jätöspussin voisi laittaa. Useampi kävelyreittien varrella oleva julkinen roska-astia kannustaisi varmasti kuntalaisia keräämään roskat ja etenkin koiriensa jätökset roska-astioihin. Käytännössä nykyisellään asian voi kokea ja nähdä selvänä puutteena."

17. Jussi Kinnusen aloite Kaarinan torin/kirjastoaukion elävöittämiseksi

(9.10.2019 KNA/918/10.03.01.01/2019)

"Kaupunki tarvitsee "keskus-sydämensä" toriaukeasta tulisi luoda kaikille sopiva alue. Nyt keskustaa ei löydä Kaarinan alueelta, jos tulee muualta. Ei joku parkkipaikka voi olla kaupunkikeskus vaikka siinä olisi virastot yms. Tori sen palvelut, kahvilat yms luovat keskustan jopa/joka kylään ja kaupunkiin.

Nyt kun kirjastotalon edestä torialue / puistoalue alkaa muovautua, ensimmäinen aluetta

eniten haittaava rakennustyömaa alkaa olla valmis, voisi miettiä tulevaa.

Torialueen elävöittäminen kirjaston edessä tuo lisäarvoa koko alueelle ja siihen yhtenä ehdotuksena ehdotan Lontoosta tuttua "Hyde Park speakers corner" tyyppistä puhujan nurkkaa.

Toriaikaan sille voisi kuka tahansa nousta ja sanoa sanottavansa, mikrofoni lähtisi käyntiin napin painalluksella/euron kolikolla ja toimisi 5 minuuttia, jolloin voisi uusi puhuja tulla esiin.

Puheet voi nykytekniikalla nauhoittaa tietokoneelle ja näin seurata, ettei vihapuhetta tai kiihottamista esiinny, puhujan tulisi myös kirjautua samalla kun astuu korokkeelle ajo/henkilökortin viivalukija kirjaa kaikki nopeasti. Silloin seuranta helpottuisi."

18. Kaarinan Eläkeläiset ry:n ja Piikkiön Eläkeläiset ry:n kuntalaisaloite Kaarinan kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon

(23.10.2019 KNA/957/00.04.01.00/2019)

"Kunta voi osoittaa sitoutumista ikäystävällisyyteen liittymällä Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon (Age Friendly Cities and Communities). Suomen kunnista verkostossa ovat jo Tampere ja Turku. Vaasassa ja Keravalla valtuusto on suhtautunut myönteisesti asiasta vuonna 2018 tehtyihin aloitteisiin.

Verkostoon liittyminen ei synnytä kunnalle suoria velvoitteita. Kunta määrittelee itse, kuinka se toteuttaa ikäystävällisyyttä. WHO:n verkosto voi kuitenkin arvioida kuntia tiettyjen kriteerien pohjalta. Maailmanlaajuisen verkoston jäsenet voivat vaihtaa kokemuksia asiantuntijoiden kanssa ja jakaa hyväksi koettuja käytänteitä. Tampereella ikäystävällisyys näkyy esimerkiksi säännöllisinä terveystarkastuksina, iäkkäiden äänestys- ja osallistumisaktiivisuutena, kahtena kunnallisena vanhusasiamiehenä sekä erilaisina ikääntyneiden neuvonta- ja palvelupisteinä.

Ikäystävällinen kunta huomioi väestön ikääntymisen päätöksenteossaan ja sitä ohjaavissa asiakirjoissa. Ikäystävällisyyden keskeisiä elementtejä ovat:

1) Päätöksenteon on oltava ikäystävällistä. Asukaslähtöinen demokratia edellyttää ikäihmisten kuulemista ja vaikutusmahdollisuuksia. Vanhusneuvosstoilla on oltava todellista vaikutusvaltaa, mielellään jo asioiden valmisteluvaiheessa. Digitalisointi ei saa johtaa ikäihmisten mielipiteiden sivuuttamiseen. Kansalaistoiminnan tuki ja hyvät toimitilat tukevat ikääntyneiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoistyötä.

2) Elinympäristön kehittämisessä, kuten kaavoituksessa ja rakentamisessa, on otettava huomioon ikä ihmiset. Asumisen, liikenteen ja elinympäristön pitää olla esteetöntä, turvallista ja viihtyisää. Henkistä hyvinvointia edistävät yhteisölliset asumisratkaisut, monipuoliset ja saavutettavat lähipalvelut ja oikeus lähiluontoon.

3) Julkisia palveluita on kehitettävä ikäihmisten tarpeet huomioon ottaen. Sosiaali- ja terveyspalveluiden lisäksi pitää kuntien vastuulla olevien liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden oltava ikäystävällisiä. Palveluiden kehittämisessä on myös otettava huomioon ikääntyneen väestön moninaisuus.

Esitys:

Edellä olevan perusteella esitämme, että Kaarinan kaupunki liittyy ikäystävällisten kuntien verkkoon."